

Başvuru Numarası : 2022/888
Toplantı Tarihi/Sayısı : 22.9.2022/21
Karar Numarası : 2022/682
Başvuran : K.K
Başvuran Vekili : --
Adres : —
Muhatap Kurum/Kişi : --
Muhatap Adres :

I. BAŞVURUNUN KONUSU

1. Yargılamaya müdahale edildiği ve adil yargılanma hakkının ihlal edildiği iddiaları ile davaların tekrar incelenmesi talebine ilişkindir.

II. BAŞVURANIN İDDİA VE TALEPLERİ

2. Başvuran, 15.04.2020 tarihinde bulunduğu ceza infaz kurumundan COVID-19 kapsamında izine gönderildiğini, ceza infaz kurumundan çıktıktan sonra kız arkadaşı N.K ile tanıştığını, birliktelikleri bir süre devam ettikten sonra sorunlar yaşamaya başladıklarını, kız arkadaşının annesine ait telefonu izinsiz bir şekilde alıp kullandığını ve geri istediğinde vermediğini, aralarında tartışma yaşandığını, bu tartışmalar sonucunda kız arkadaşının KADES uygulaması üzerinden tehdit ve hakaret gibi iddialarda bulunup kendisini şikayet ettiğini, birlikte yaşadıkları evden eşyalarını almak için gittiğinde evde başkalarının da olduğunu, konuşmak için gittiğini belirttiğini ancak S.. isimli kişinin polisleri çağırdığını, annesine ait telefonun verilmesi halinde gideceğini söylemesine rağmen S.. ve Ö.. isimli kişilerin üzerine yürüdüklerini ve arbede yaşandığını, olaylardan sonra oradan ayrılarak evine gittiğini ve polislerin kendisini polis merkezine götürdüklerini, tutuklandığını, kız arkadaşının şikayetini geri çekmesine ve S.. isimli kişinin lehine beyanda bulunmasına rağmen hakkında 12 yıl hapis cezasına hükmedildiğini, talep etmesine rağmen lehine olan delillerin toplanmadığını, cezasının Yargıtay tarafından onandığını, Yargıtay’a başvuru sürecinde gönderdiği fotoğraf ve mektupları geri alamadığını iddia ederek, mağduriyetinin giderilmesi için gereğinin yapılmasını talep etmektedir.

III. İLGİLİ MEVZUAT

3. Türkiye Cumhuriyeti Anayasası’nın “Yargı yetkisi” başlıklı 9’uncu maddesi: “*Yargı yetkisi, Türk Milleti adına bağımsız ve tarafsız mahkemelerce kullanılır.*” hükmünü haizdir.

4. Anayasa’nın “Mahkemelerin bağımsızlığı” başlıklı 138’inci maddesine göre: “*Hakimler, görevlerinde bağımsızdırlar; Anayasaya, kanuna ve hukuka uygun olarak vicdanı kanaatlerine göre hüküm verirler. Hiçbir organ, makam, merci veya kişi, yargı yetkisinin kullanılmasında mahkemelere ve hakimlere emir ve talimat veremez; genelge gönderemez; tavsiye ve telkinde bulunamaz.*”

5. 6701 sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanununun “Başvurular” başlıklı 17’nci maddesine göre: “(1) *Ayrımcılık yasağı ihlalinin zarar gördüğü iddiasında bulunan her gerçek ve tüzel kişi Kuruma başvurabilir. ... (4) Yasama ve yargı yetkilerinin kullanılmasına ilişkin işlemler, Hâkimler ve Savcılar*

Yüksek Kurulu kararları ile Anayasanın yargı denetimi dışında bıraktığı işlemler başvurunun konusu olamaz. ... (9) İşleme konulamayacak başvurular ve gerekçeli kabul edilmezlik kararları ile başvuruya ilişkin diğer usul ve esaslar yönetmelikle düzenlenir.”

6. Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik’in “Başvuru konusu teşkil etmeyecek işlem ve kararlar” başlıklı 40’inci maddesine göre: “(1) Yasama ve yargı yetkilerinin kullanılmasına ilişkin işlemler, Hâkimler ve Savcılar Kurulu kararları ile Anayasanın yargı denetimi dışında bıraktığı işlemler başvurunun konusu olamaz.”

7. Söz konusu Yönetmelik’in “Ön incelemenin yapılması” başlıklı 48’inci maddesine göre: “(1) Kuruma yapılan başvurular, inceleme ve araştırmaya geçilmeden önce ön incelemeye tabi tutulur ve sonucunda; a) Kurumun görev alanına girip girmediği..., ç) Yargı organlarında görülmekte olan veya yargı organlarınca karara bağlanmış uyuşmazlıklara ilişkin olup olmadığı ... yönlerinden incelenir.” hükmü haizdir.

8. Mezkûr Yönetmelik’in “Gerekçeli kabul edilmez kararı” başlıklı 67’nci maddesi: “(1) Ön inceleme aşamasında, başvurunun açıkça dayanaksız olup olmadığı, başvurunun hakkın kötüye kullanımını teşkil edip etmediği, ayrımcılık yasağı ihlalinin kaynaklanan bir zararın bulunup bulunmadığının tespiti açısından incelenebilirliğin esasla birlikte incelenmesi kararlaştırılan başvurulara ilişkin esas inceleme ve araştırma aşamasında söz konusu koşulları taşımayan başvurularla ilgili gerekçeli kabul edilmezlik kararı verilir. (2) Ön inceleme aşamasında incelenabilir bulunan ya da incelenebilirliği esasla birlikte incelenmesi ve araştırılması kararlaştırılan başvuruların 48’inci maddede belirtilen gerekli koşulları taşımadığının anlaşılması halinde de bu başvurularla ilgili gerekçeli kabul edilmezlik kararı verilir.” şeklindedir.

IV. DEĞERLENDİRME VE GEREKÇE

9. Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumunun amacı; insan onurunu temel alarak insan haklarının korunması ve geliştirilmesi, kişilerin eşit muamele görme hakkının güvence altına alınması, hukuken tanınmış hak ve hürriyetlerden yararlanmada ayrımcılığın önlenmesi ile bu ilkeler doğrultusunda faaliyet göstermek, işkence ve kötü muameleyle etkin mücadele etmektir.

10. 6701 sayılı Kanun’un 9’uncu maddesinde; insan hakları ihlallerini resen incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek, ayrımcılık yasağı ihlallerini resen veya başvuru üzerine incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek, özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin ulusal önleme mekanizması kapsamındaki başvurularını incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek Kurumun görevleri arasında sayılmıştır.

11. Anayasa’nın 9’uncu ve 138’inci maddelerinde; yargı yetkisinin münhasıran mahkemelerin uhdesinde olduğu ve bu yetkinin kullanılmasıyla ilgili hiçbir organ, makam, merci veya kişinin mahkemelere ve hakimlere emir ve talimat veremeyeceği, tavsiye ve telkinde bulunamayacağı hükme bağlanmıştır.

12. Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu’nun 17’nci maddesinde, yargı yetkisinin kullanılmasına ilişkin işlemlerin başvuru konusu olamayacağı, Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu’nun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik’te ise, yargı yetkisinin kullanılmasına ilişkin işlemler ile yargı organlarında görülmekte olan uyuşmazlıkların Kurumun görev alanına girmeyeceği düzenlenmiştir.

13. Bununla birlikte başvuru, COVID-19 izni kapsamında ceza infaz kurumundan çıkan başvuranın, kız arkadaşıyla yaşadığı olaylar neticesinde tekrar tutuklandığı, kız arkadaşı ile dosyadaki diğer şahsın şikayetlerini geri çekmelerine rağmen hakkında 12 yıl hapis cezasına hükmedildiği, yargılamada delillerin yeterince toplanmadığı iddialarına ve mağduriyetin giderilmesi için gereğinin yapılması talebine ilişkindir.

14. Başvuranın iddiaları ve talebi yukarıda yer alan mevzuat hükümleri ile birlikte ele alındığında, talebin

yargı yetkisi kapsamında kaldığı, yargılama yapma görevinin münhasıran mahkemelere ait olduğu, 6701 sayılı Kanun'un 17'nci maddesinin dördüncü fıkrası ve Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik'in 40'ıncı maddesi gereği başvuru konusu teşkil etmeyecek işlemler arasında yer alan başvurunun inceleme şartlarını taşımadığı ve bu nedenle kabul edilmez olduğu kanaatine varılmıştır.

V. KARAR

1. Başvurunun KABUL EDİLMEZ OLDUĞUNA,
 2. Kararın başvurana tebliğine ve KAMUOYUNA DUYURULMASINA,
 3. Karara karşı tebliğ tarihinden itibaren 60 gün içerisinde Ankara İdare Mahkemesine başvurulabileceğine,
- 22.09.2022 tarihinde, OY BİRLİĞİYLE, karar verildi.

e-imzalıdır

Av. Harun MERTOĞLU

Daire Başkanı

e-imzalıdır

Dilek ERTÜRK

Üye

e-imzalıdır

Mehmet Emin GENÇ

Üye

e-imzalıdır

İsmail AYAZ

Üye

e-imzalıdır

Ünal SADE

Üye